

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านปืด จังหวัดพังงา¹

**Guidelines to Improve the Management of the Child
Development Centers under the Supervision of the Kok
Charern Sub- District Administrative Organization in
Tup Pud District, Pang-nga Province¹**

อมรศักดิ์ เงามผล², ดร.วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร³

Amornsak Ngorphol ², Dr. Waraporn Tepsamrithporn³

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านปืด จังหวัดพังงา 2)ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ 3)แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประชากรคือ ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครอง จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านปืด จังหวัดพังงาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคุณภาพสูงสุด คือด้านการวางแผน รองลงมาคือด้านการปฏิบัติ ด้านที่มีคุณภาพต่ำสุดคือ ด้านการปรับปรุงแก้ไข

¹ วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

² นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

³ อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

สำหรับปัญหาการพัฒนาคุณภาพการจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ พบว่า แต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการที่แตกต่าง เนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรไม่เท่ากัน สถานที่ตั้งอยู่ต่างพื้นที่ สภาพกายภาพต่างกัน และระบบวิธีการสอนไม่เหมือนกัน ทำให้มาตรฐานคุณภาพของนักเรียนไม่เท่าเทียมกัน ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลขาดการให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 3 ศูนย์ ควรบูรรวมศูนย์ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวในการจัดการเรียนการสอน ลดค่าใช้จ่ายที่ซ้ำซ้อน ทำให้การเรียนการสอนเป็นมาตรฐาน เดียวกัน และคุณภาพของเด็กนักเรียนเท่ากัน

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนาคุณภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the management level of the Kokk Charern Sub-District Administrative Organization's Child Development Centers, 2) to discover problems that occurred, and 3) to provide guidelines to improve the management of the child development centers. The sample group consisted of 103 people: administrators, teachers, and parents. Questionnaires were used to collect data.

The results of the study revealed: 1) The overall management level was found to be moderate in all aspects. The area which was found to be very effective was planning, followed by implementation. The aspect which was

found to be the problem for management was modifying the plan. 2) Problems found were that the centers had different styles of management due to the budgets, locations, physical environments, and learning systems. The Kok Charern Sub-district Administrative Organization did not effectively evaluate and follow-up the teachers' performance. This made the students' quality of learning different in each center. 3) Guidelines to improve the level of the centers' administrative performance were that the Kok Charern Sub-District Administrative Organization should consider merging their three centers in order to achieve more effective management, reduce the budget, and develop standards for teaching and learning.

Keywords: Guidelines to Improve Management, Child Development Centers

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพประชากรของชาติ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งอายุประมาณ 6 ปีซึ่งถือว่าเป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคม และสติปัญญา (กรมพัฒนาชุมชน, 2551:5) จึงนับเป็นภารกิจสำคัญที่หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจะต้องตระหนัก และให้ความสนใจ เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัยประกอบกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์เด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ.2550 - 2559 ได้กำหนด นโยบายและแผนพัฒนาเด็กด้านต่างๆ โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานไว้ว่า ใน ปี พ.ศ.2559 เด็กอายุ 3-5 ปี ทุกคนต้องได้รับการพัฒนาทุกด้าน ก่อนเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับองค์การยูนิเซฟและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กทั่วโลกได้เน้นความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นพิเศษ โดยให้มีพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจริยธรรม ที่มีลักษณะเฉพาะและละเอียดอ่อน โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยเป็นรากฐานของ

การพัฒนาทั้งปวงซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ที่ยั่งยืน และป้องกันปัญหาสังคมในระยะยาว แนวคิดเชิงทฤษฎีและผลการวิจัยด้านพัฒนาการเด็กได้ บังคับแวดล้อมและการเลี้ยงดู ที่เหมาะสมสามารถปรับเปลี่ยนลักษณะการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมองมนุษย์ได้ ในทศวรรษที่ผ่านมา มีการใช้ศาสตร์ต่าง ๆ ในการวิเคราะห์สมอง ถ่ายภาพสมองเพื่อศึกษาพัฒนาการแต่ละขั้นตอน พบว่า โอกาสแห่งการเรียนรู้ และอัตราการเรียนรู้สูงสุดอยู่ในช่วงวัยเด็ก การเติบโตและพัฒนาการของสมองเป็นรากฐานของการเรียนรู้และเริ่มตั้งแต่ทารกอยู่ในครรภ์ในช่วง 3-6 เดือน มีการสร้างเซลล์สมองสูงสุดและการเติบโตของสมองสูงสุดในช่วง 0-6 ปี เป็นการเติบโตทางปริมาณ ทำให้สมองของเด็กมีขนาด 90-95% (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553 : 21)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนและหน่วยงานการจัดการศึกษาในท้องถิ่นมากที่สุด สามารถรับรู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงได้มีการถ่ายโอนบทบาทให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงานราชการอื่นๆ ต่อมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่วนราชการต่างๆ ดำเนินการได้ถ่ายโอนให้เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากรัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแทนตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2545 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ และการพัฒนาบุคลากร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่วนราชการต่างๆ ถ่ายโอน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง ถือว่าเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 18 และมาตรา 4 แต่ก็ยังมีความแตกต่างหลากหลาย ทั้งในด้านโครงสร้างการบริหารงาน ได้แก่ ด้าน บุคลากร ด้านการบริหาร จัดการ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพ เพื่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง

การจัดการคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุน งานด้านต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ดี ซึ่งการจัดการจะต้องคำนึงถึงหลักการจัดการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ได้รับการถ่ายโอนงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (3-5 ปี) ในปี พ.ศ. 2546 จำนวน 3 ศูนย์ จากการดำเนินการที่ผ่านมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ ยังไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากการประเมินในระดับจังหวัดตามแบบประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2555 (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553 : 58) ในทุกด้านของ การประเมินได้คะแนนระดับต่ำซึ่งจากการประเมินดังกล่าวทำให้ทราบว่าคุณภาพการจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญนั้น ยังไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับยังได้รับข้อร้องเรียนจากผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในศูนย์ฯ (รายงานการประชุมผู้ปกครองปีการศึกษา, 2558) เกี่ยวกับการจัดการที่ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีศูนย์ในความดูแลทั้ง 3 ศูนย์ แต่ละศูนย์มีครูผู้ดูแลเด็กศูนย์ละ 2 คน อาคารสถานที่มีเฉพาะห้องเรียน อาคารประกอบและโรงอาหารไม่เป็นสัดส่วน การจัดการของศูนย์แต่ละศูนย์ไม่มีการวางแผนการทำงาน ตลอดจนไม่ได้มีการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้บุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ จากการสำรวจข้อมูลจำนวนประชากรในตำบลโคกเจริญประจำปี 2559 มีครัวเรือนทั้งสิ้น 1,003 ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,760 ซึ่งในจำนวนดังกล่าวมีจำนวนเด็กอายุระหว่าง 3-5 ปี จำนวน 350 คน (ข้อมูล จปฐ. ณ 15 มิถุนายน 2559) จากแผนการรับนักเรียนประจำปี 2559 ได้กำหนดเป้าหมายนักเรียนศูนย์ละ 60 คน รวมทั้ง 3 ศูนย์ 120 คน แต่ปัจจุบันนักเรียนทั้ง 3 ศูนย์ฯ รวมกันมีจำนวน 92 คน ซึ่งนับว่าต่ำกว่า เป้าหมายที่กำหนดไว้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญขึ้น โดยใช้

หลักการที่จะนำมาพัฒนาปรับปรุงเพื่อหาแนวทาง คือ หลักของการบริหารจัดการทฤษฎีวงล้อเดมมิ่งโดยมีกิจกรรม 4 ขั้นตอนคือ PDCA (Plan, Do, Check and Act) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพ วงล้อ PDCA คือ วิธีการที่เป็นขั้นตอนในการดำเนินการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาที่ทำงานไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้(Act) ดังนั้นการหมุนวงล้อเดมมิ่ง (PDCA) อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพมุ่งหวังให้เกิดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีคุณภาพตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1.ศึกษาระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพังงา
- 2.ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพังงา
- 3.ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพังงา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในความรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพังงา มีทั้งหมด 3 ศูนย์ 1)ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตลิ่งชัน 2)ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกเจริญ 3)ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทุ่งต่อเรือ

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 6 คน และผู้ปกครองของนักเรียนทั้ง 3 ศูนย์ จำนวน 92 คน รวม 103 คน โดยศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนและวิธีสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานด้านการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. กำหนดกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์ เพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม
3. เขียนแบบสอบถามฉบับร่างตามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบและแนะนำเบื้องต้น แล้วผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าความสอดคล้องของข้อกระทงคำถามกับวัตถุประสงค์ (เนื้อหา) การวิจัย (Items and Objectives Congruency : IOC) ซึ่งจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบว่า ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 ขึ้นไป
2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล กะไหล จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีการวิเคราะห์หาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficiency) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.953

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1.ทำหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต แล้วเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และขออนุญาตในการเข้าสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลส่งให้ประชากรทั้งหมด คือ ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานกำลังเรียนอยู่ในระดับปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ปีการศึกษา 2559 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

- 2.ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

- 3.นำแบบสอบถามให้คะแนนและนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Description Analysis) ตามรายละเอียด ของข้อมูลที่ได้มาจากการแจกแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยวิธีการทางสถิติด้วยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับลักษณะของประชากรที่กำหนดศึกษา เพื่อให้ข้อมูลเป็นหมวดหมู่หรือมีระเบียบในข้อมูลโดยการแจกแจง ความถี่ของข้อมูล และหาอัตราส่วนหรือร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วนมีดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคการพัฒนาคุณภาพจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ เพื่อปรับปรุงการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้นวิเคราะห์โดยการพรรณนาสรุปเป็นประเด็น ดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการตรวจสอบ และด้าน การปรับปรุงแก้ไข

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ

ผลการวิจัย

ระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอทับปุด จังหวัดพังงาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการวางแผน รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการปรับปรุงแก้ไข

1.ด้านการวางแผน ระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะตำแหน่งของบุคลากร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ มีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการวางแผนด้านการจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก

2.ด้านการปฏิบัติ ระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการปรับปรุงกรรมด้านการจัด การศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตามสภาพปัจจุบันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และห้องเรียน อาคารเรียนมีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ รองลงมาคือ มีการระดมความคิดเห็น ในการคัดเลือกสื่อและอุปกรณ์สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีการกำหนด บุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ การจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นลายลักษณ์อักษร

3.ด้านการตรวจสอบ ระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการสรุปปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนได้ทราบ รองลงมาคือ ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดซื้อจัดจ้างสื่อและอุปกรณ์เป็นไปตามระเบียบพัสดุ

4.ด้านการปรับปรุงแก้ไข ระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการทบทวนกระบวนการ พัฒนาระบบการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ มีการติดตามและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการติดตามประเมินผลการจัดการด้านงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ที่ได้นำเสนอข้างต้นแล้วนั้น ผู้วิจัยขออภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังนี้

ระดับคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพังงา

จากผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพังงา ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยคาดว่าอาจเนื่องมาจากการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ ที่แบ่งเป็น 3 ศูนย์ ทำให้คุณภาพการบริหารจัดการไม่ทั่วถึงและไม่เป็นมาตรฐาน ดังนั้นการควบคุมและพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นแบบแผน นั้นจะช่วยสนับสนุนให้คุณภาพการจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรฐานขึ้น โดยการอาศัยที่จะต้องทำอย่างต่อเนื่องและทำซ้ำ ซึ่งจะทำให้เกิดการปรับปรุงไปในทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวของ ชำนาญ ไวแสง (2551: 43-47) กล่าวถึง วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นกิจกรรมหรือเครื่องมือที่จะนำไปสู่การปรับปรุงงานและการควบคุมคุณภาพอย่างเป็นระบบอันประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำแผนไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) กล่าวคือ จะเริ่มจากการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหมายไว้ จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่งและทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนเข้าไปเรื่อยๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและทำให้ระดับผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อยๆ และนอกจากประเด็นที่กล่าวแล้วนั้น ผู้วิจัยยังพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ ยังขาดความต่อเนื่องของกระบวนการจัดการระหว่างหน่วยงานและบุคลากร ซึ่งเป็นไปตามผลการวิจัยของ นิธยา วัดสว่าง (2558) ที่ระบุว่า ปัจจัยส่วนบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกระบวนการจัดการและประสิทธิภาพของการจัดการมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำโครงการไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการวางแผน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพังงา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อ สันธนิพัฒน์ (2553 : 102-103) ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้นแบบน่าอยู่ การวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบน่าอยู่ดีเด่นโรงเรียนเทศบาล 4 วัดศรีบัวบานสู่ความเป็นเลิศ

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดย 1) ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก โดยการแสดงถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้วยการเป็นแกนหลักในการบริหารและดำเนินงานร่วมกับบุคลากร เป็นผู้ประสานงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำกับดูแล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิรมย์ ขำดี (2557 : 87) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรเดมมิงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางมีการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรเดมมิงแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการวางแผนเป็นการช่วย พัฒนาความคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบการทำงานที่เป็นจริงพร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ โดยการกำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายให้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ และนำผลการวางแผนกำหนดทางเลือกไปปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งกระบวนการ ดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ ประสพการณ์และความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการตามขั้นตอน อย่างเป็นระบบ

ด้านการปฏิบัติ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล โคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพิจิตรด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร วงศ์วิฑูรย์ (2555: 85-93) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานแนะแนวโดยใช้วงจรเดมมิง (PDCA) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่าการนำวงจรเดมมิง (PDCA) มาบริหารงานแนะแนวทั้ง 5 บริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ 58 (มาก) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติงานตามแผน รองลงมาคือ ด้านปรับปรุงและพัฒนา ด้านการวางแผน และด้านการตรวจสอบ มีสภาพการปฏิบัติงานน้อยที่สุด และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ จันรอล เงินคำ (2556 : 120) ศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย การจัดการ ศึกษา

ระดับก่อนประถม ศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขียงของ จังหวัดเขียงราย พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการปรับ กิจกรรมด้านการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตามสภาพ ปัจจุบันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และห้องเรียน อาคารเรียนมีความสะอาดมีแสงสว่าง เพียงพอ อยู่ในระดับมาก

ด้านการตรวจสอบ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอทับปุด จังหวัดพังงาด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากยังให้ความสำคัญการตรวจสอบไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งขึ้น การตรวจสอบนั้นมีความสำคัญ ดังคำกล่าวของ ชำนาญ ไวแสน (2551 : 43-47) กล่าวถึง วงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านการตรวจสอบ ไว้ว่า “การตรวจสอบและ ประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน ควรจะต้องมีการประเมินใน 2 ประการ คือ มีการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ หรือตัวแผนการเองมีความเหมาะสมหรือไม่การที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เป็นเพราะไม่ปฏิบัติตามแผนการ หรือความไม่เหมาะสมของแผนการ หรือจากทั้งสองประการรวมกัน เราจำเป็นต้องหาว่าสาเหตุมาจากไหน ทั้งนี้ เนื่องจากการนำไปปฏิบัติการปรับปรุงแก้ไขจะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง”

ด้านการปรับปรุงแก้ไข การพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ด้านการปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่อง มาจากผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการปรับปรุงแก้ไขยังไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร และระบบติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติการไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ จำรัส นองมาก (2555 : 115-127) ได้กล่าวถึงด้านการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานไว้ว่า การปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมิน พบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็จะต้องเร่งรัด ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่ คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ ผลจากการปฏิบัติในลักษณะนี้ก็จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ทำ

ให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดี ที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา

จากระดับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยคาดว่าผู้ตอบแบบสอบถามยังไม่เห็นความชัดเจนของการดำเนินการด้านคุณภาพตามวงจรคุณภาพที่จะต้องเห็นความสำคัญทุกขั้นตอน ตามแนวคิดของ สุรพันธุ์ ยนต์ทอง (2553 : 9) กล่าวว่าการจัดการศึกษาไม่ว่าในระบบใหญ่ของประเทศหรือในระดับย่อยลงมา คุณภาพการศึกษาจะเกิดหรือมีขึ้นได้ ต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำไปสู่ผลผลิตหรือผลงานที่ตรงตามข้อกำหนด ความต้องการหรือความพึงพอใจ ความประทับใจ ความมั่นใจของผู้รับบริการทางการศึกษา เช่น ในการจัดการศึกษาระดับสถานศึกษาย่อมมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครองและสังคม ซึ่งการดำเนินการหรือจัดการเพื่อให้ได้ผลดังกล่าว เป็นเรื่องของการบริหารระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการนำปัจจัยป้อนผ่านกระบวนการแล้วได้ผลผลิต ซึ่งจะได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอก จึงเรียกได้ว่าเป็นคือการบริหาร ระบบคุณภาพ

การบริหารระบบคุณภาพขององค์กรทางการศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอมาโดยอาศัยแนวคิดและหลักการของการพัฒนาองค์กรโดยทั่วไป เช่น แนวคิดการบริหารคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่เน้นขั้นตอน การทำงาน 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการ และการแก้ไขปัญหา ซึ่งขั้นตอน ทั้ง 4 นั้น ต้องปฏิบัติต่อเนื่องอย่างไม่สิ้นสุด จึงจะส่งผลไปสู่ความสำเร็จได้

ปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพิจิตร

จากผลการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการพัฒนา คุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอบ้านลาด จังหวัดพิจิตร สามารถอธิบายได้ว่า

- 1.การจัดการข้อมูลเกี่ยวกับการการรับสมัครของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ ยังไม่มีรายละเอียดที่ชัดเจน
- 2.การประชุมสัมพันธข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ ยังไม่มีรูปแบบที่ถูกต้องเป็นระบบทั่วถึง
- 3.ช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ กับผู้ปกครองยังไม่มีเป็นรูปธรรม
- 4.ครูผู้สอนส่วนมากไม่ได้รับการคัดเลือกมาตามระบบคุณธรรม ผู้ปกครองจึงขาดความเชื่อมั่นทางวิชาการ
- 5.อุปกรณ์การเรียนและชุดนักเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนเหมือนโรงเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ
- 6.องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญกับการสร้างถนนมากกว่าการพัฒนาอาคารเรียน หรือสิ่งก่อสร้างอื่นเพื่อส่งเสริมคุณภาพด้านการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาริน โปะเงิน (2551) ที่ระบุว่า งบประมาณที่ได้รับในด้านการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับน้อยกว่างบประมาณด้านอื่นๆ
- 7.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดเรื่องการจัดการเรียนการสอนเรื่องภาษาของ
- 8.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ ทั้ง 3 ศูนย์มีมาตรฐานการเรียนการสอนไม่เท่ากัน
- 9.องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ
- 10.แต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการที่แตกต่าง เนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรไม่เท่ากัน สถานที่ตั้งอยู่ต่างพื้นที่ สภาพกายภาพต่างกัน และระบบวิธีการสอนไม่เหมือนกัน ทำให้มาตรฐานคุณภาพของนักเรียนไม่เท่าเทียมกัน สอดคล้อง กับงานวิจัยของ มาริน โปะเงิน (2551) ระบุว่า ปัญหาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานของครเนื่องจากมีการแบ่งศูนย์ขาดความเป็นเอกเทศ การบริหารจัดการที่ไม่เท่าเทียมกัน เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งจะมีสภาพแวดล้อมที่ต่างต่างกัน

ปัญหาที่พบเห็นอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อาจเนื่องมาจากการจัดการศูนย์ ที่ไม่ได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานจากผลของการตรวจสอบกันอย่างต่อเนื่อง หลายเรื่องที่ได้มีการประเมินผลการดำเนินงาน พบข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วแต่ขาดการปรับปรุงแก้ไข ผู้มีอำนาจที่พอจะผลักดันให้มีการปรับปรุงแก้ไขก็ไม่เห็นความสำคัญของข้อเท็จจริงที่ได้จากการประเมิน หรือเมื่อมีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหาร การดำเนินงานของศูนย์ก็มีการกำหนดงานใหม่ บางเรื่องก็แตกต่างไปจากที่เคยปฏิบัติเดิม กระบวนการที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้เกิดความต่อเนื่องจึงไม่ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด พรมจุ้ย (2554 : 7-8) กล่าวว่า จุดบกพร่องของการดำเนินงานของสถานศึกษาใน คือ เมื่อได้มีการวางแผนการดำเนินงานไว้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นไปในรูปของแผน แผนงาน หรือโครงการต่างๆ ที่จัดเป็นรูปเล่มสวยงาม แต่ไม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2553 : 80) กล่าวไว้ว่า กระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) กับระบบการประกันคุณภาพภายในจัดเป็นเรื่องเดียวกันที่บุคลากรทราบกันดีอยู่แล้วไม่ใช่เรื่องใหม่ หรือแปลกแยกจากการทำงานตามปกติของสถานศึกษา แต่จะเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั่นเอง

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

จากผลการสรุปแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ ของผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์ ดังนี้

- 1.ให้มีแนวทางการสื่อสารข้อมูลเรื่องการรับสมัครเด็กนักเรียนที่จะเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชัดเจน เช่น กำหนดวันเวลาการรับสมัคร และจำนวนเด็กให้ชัดเจน
- 2.เพิ่มช่องทางการสื่อสารให้หลากหลาย เช่น ประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสาย ประชาสัมพันธ์ ทางอินเทอร์เน็ต การทำป้ายประชาสัมพันธ์ติดทุกตำบล

3.ให้มีการสนับสนุนค่าอุปกรณ์การเรียนและชุดนักเรียนให้เหมือนกับสถานศึกษาระดับโรงเรียน

4.ควรคัดเลือกบุคลากรครูให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและมาตรฐานวิชาชีพ มีระบบตรวจสอบที่ชัดเจน

5.ให้มีการสนับสนุนงบประมาณประจำปีในเรื่องห้องเรียน อาคารเรียน อุปกรณ์การเรียน และโรงอาหาร ตามความจำเป็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม สิงห์คำฟู (2546, อ้างถึงใน กนกอร อุดมพรหม 2552) พบว่า โรงเรียนจะต้องมีความพร้อมทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารเรียน จึงจะสามารถจัดการศึกษาตามหลักการจัดอนุบาลได้

7.องค์การบริหารส่วนตำบลควรเพิ่มความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ของครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญเพิ่มขึ้น

8.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 3 ศูนย์ ควรยุบรวมศูนย์ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวในการจัดการเรียนการสอน ลดค่าใช้จ่ายที่ซ้ำซ้อน ทำให้การเรียนการสอน เป็นมาตรฐานเดียวกัน และคุณภาพของเด็กนักเรียนเท่ากัน

จากแนวทางการพัฒนาข้างต้นเป็นการเสนอแนะแนวทางที่ศูนย์พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญทำได้หากต้องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์อย่างจริงจังและให้เกิดประสิทธิภาพนั้น จะต้องศึกษาปัญหาการจัดการและการเน้นความสำคัญในทุกๆ ด้าน และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในเรื่องข้อมูลเด็กที่มีอายุ เข้าสู่ระดับอนุบาลเพื่อนำข้อมูลดังกล่าววางแผนการรับนักเรียน และเข้าถึงผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งสามารถ เข้าถึงได้ง่ายเนื่องจากเป็นพื้นที่ในชุมชนเดียวกันอยู่แล้ว ข้อมูลก็จะได้ไม่ผิดพลาดเป็นการประชาสัมพันธ์ ถึงผู้ปกครองอีกด้วย อีกทั้งเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์กับชุมชนอีกด้วย เพราะการพัฒนาคุณภาพการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมุ่งให้ ความสำคัญครบทุกด้าน คือด้านการวางแผนองค์กร จะต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นรูปแบบเดียวกันอย่าง

ชัดเจน ด้านการปฏิบัติส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ของบุคคลคือ ผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กจะต้องจัดทำแผนการสอน มีกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่ครบถ้วน เหมาะกับพัฒนาการเด็ก ด้านการตรวจสอบ ต้องมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากรและการดำเนินงานของศูนย์อย่างสม่ำเสมอ ด้านการปรับปรุงแก้ไข คือ การนำเอาแนวคิดข้อคิดเห็นของบุคลากรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับศูนย์นำมาปรับปรุง และพัฒนาต่อไป ซึ่งสรุปได้ว่า ในการพัฒนา การบริหารงานให้ประสบความสำเร็จนั้น ทุกฝ่ายจะต้องมีความตระหนักเข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้ง จะต้องมีการทำงานเป็นทีม และในการดำเนินการควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความ พร้อมให้แก่บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงาน หลังจากนั้นบุคลากรทุกคนใน สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และ ร่วมกันปรับปรุงโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด จะทำให้เกิดระบบการทำงาน มีการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ ส่งผลให้ทิศทางการปฏิบัติงาน ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กุลกร ช้างแฉ (2557) พบว่า การพิจารณาการคัดเลือกและแต่งตั้ง คณะกรรมการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความเหมาะสม และได้รับการยอมรับจากชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกำหนดนโยบาย แผนงานและงบประมาณในการส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานอย่างชัดเจน การ จัดตั้ง การย้าย และการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดเวทีประชาคม เพื่อสำรวจ ความต้องการของชุมชนนั้น ส่งผลให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยผู้วิจัยสรุป แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กร บริหารส่วนตำบลโคกเจริญได้ดังนี้

1.ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญในฐานะผู้รับผิดชอบดูแลการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยตรง ควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมการดำเนินงานภายใต้หลักแนวคิดการบริหารคุณภาพ

2.องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญควรสนับสนุนนโยบายในการพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันและความต้องการของชุมชน โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วม

3.องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่น และประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน กับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ร่วมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภายใต้การบังคับบัญชาของคณะผู้บริหาร

4.องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญควรส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการที่จะนำไปสู่ภาพลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ทันสมัยเพื่อสอดคล้องกับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน และนโยบายประเทศไทย 4.0

5.องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญควรทบทวนกระบวนการประชาคมร่วมกับชุมชนในเรื่องการบูรรวมศูนย์ ให้เป็นศูนย์เดียว เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีประสิทธิภาพ ลดภาระค่าใช้จ่ายของศูนย์ สร้างความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ บริหารงานให้เป็นแนวเดียวกัน การดูแลตรวจสอบทำได้ทันทีและทันเวลา เพื่อพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเจริญ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอบ้านบึง หรือในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์ใดศูนย์หนึ่งโดยเฉพาะ

2.ควรศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึง จังหวัดพังงา

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุณาพรหม. (2552). **การจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก** สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- กุลการ แห้งแ. (2557). **การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก** ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบำบอ จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ช่อ สันธนิพิพัฒน์. (2553). **การศึกษารูปแบบบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบนำอยู่ การวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กต้นแบบนำอยู่ดีเด่นโรงเรียนเทศบาล 4 วัดศรีบัวบาน** สู่ความเป็นเลิศ. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชำนาญ ไวแสน. (2549). **การประยุกต์ใช้วัฏจักรเดมิ่งในการจัดการอาหารปลอดภัยในโรงเรียน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตยา วัดสว่าง. (2558). **ประสิทธิผลการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปึกเตียน อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- ภิรมย์ ขำดี. (2557). **การดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยวงจรเดมมิ่งของผู้บริหารโรงเรียน** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- มาริน ปะเงิน. (2551). **การพัฒนารูปแบบการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2545). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในผู้จัดการรายวัน**. กรุงเทพฯ : เนตรนิมิตการพิมพ์.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์. (2554). **การจัดการคุณภาพองค์การ**. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- สมพร วงศ์วิฑูณ. (2555). **การบริหารงานแผนโดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรพันธ์ ยันต์ทอง. (2553). **การพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.